STRADA CERNICA

Carmen Constantinescu
Victoria Gavril

Strada Cernica începe din Calea Moşilor, în dreptul bisericii Sfinţilor şi se întâlneşte cu strada Negustori, astfel încât numărul 7 al străzii este despărţit printr-un gard de strada Negustori, pe partea numerelor impare. Probabil că nu întâmplător i s-a dat numele de Cernica întrucât casa de la numărul 7 aparţinea în vechime Mănăstirii Cernica şi casa de pe strada Negustori, lipită de aceasta, aparţine acum Bisericii Ortodoxe Române (BOR).

Stradă mică, cu construcţii puţine, are patru case pe stanga şi cinci case pe dreapta. Stilurile de construcţie sunt foarte diferite, de la case cu prispă ca cea de la numărul 1A, la case de oameni înstăriţi, cu construcţia principală solidă şi bogat ornamentată, chioşc şi grajduri transformte ulterior în garaje şi locuinţe pentru servitori ca la numerele 2 şi 4, până la blocuri din perioada interbelică (numărul 6 şi 8) şi blocuri moderne (numărul 10).

Am facut acest studiu în perioada 1988-1989, când această zonă urma să fie sistematizată, în sensul că toate casele erau demolate urmând a se construi cunoscutele blocuri cenuşii.

Cercetarea pe teren şi la arhive a fost realizată de muzeografii Florica Jebeleanu, Victoria Gavril şi Carmen Constantinescu, iar fotografiile făcute de Oana Cohn.

Numărul 1 pe strada Cernica, colţ cu calea Moşilor, este un teren viran(astăzi) îngrădit cu gard metalic şi aici se află un parc auto.

Cernica 1A prezintă pe latura din stânga, perpendiculară pe stradă, un corp de casă. Este o casă bătrânească, parter, având pe faţada dinspre curte o prispă lungă şi stâlpi de lemn fasonaţi pe faţada dinspre curte. Pe latura din dreapta a acestei curţi se găseşte o casă mare cu parter şi etaj. Este o construcţie din cărămidă cu acoperiş din ţiglă. Prezentă deschideri rectangulare şi în arc în plicintru(uşa şi o fereastră de la o verandă

închisă). Clădirea are ornamente în zidărie, cu alveole şi firide la cornişă şi ferestre.

Lipită de această construcţie, şi părând că face parte din ea, se găseşte casa de la **numărul 1B.** Aceasta are un plan în formă de " L". Deasupra unei ferestre în arc, are ornamente în relief de trifoi cu trei foi . Pe partea dreaptă a curţii se găsesc mici construcţii (magazii).

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

La **numărul 3**, pe aceiaşi stradă, se află un bloc modern construit în anul 1960(conform informării de pe teren), alcătuit din demisol, parter şi patru etaje. Blocul are în total 15 apartamente, câte trei pe nivel, demisolul fiind folosit pentru instalaţii utilitare. Pe faţada stradală se află balcoane de-a lungul apartamentelor. Intrarea principală este direct din stradă, la mijlocul clădirii. Holul este pardosit cu marmură şi are o supraînălţare cu trei trepte acoperite cu mozaic. În stînga blocului, direct din stradă, există un gang pentru intrarea maşinilor în curtea interioară.

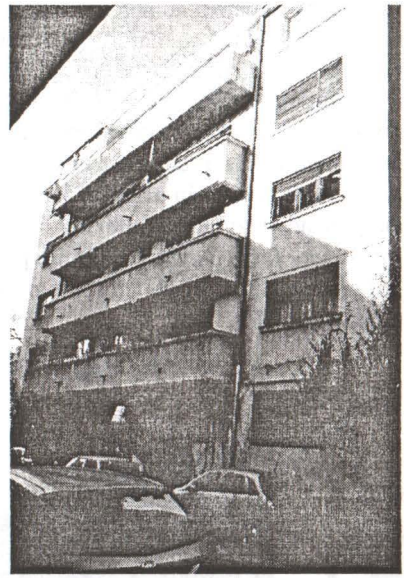

Documentaţia de la Cartea Funciară, privitoare la proprietatea de la această adresă(fostă numărul 9), ne prezintă următoarea situaţie: în anul 1945, pe 350m^{2,} , se afla o casă cu parter şi etaj.

La parter existau cinci camere, hol, bucătărie şi dependinţe, iar la etaj trei camere şi dependinţe.

Ca proprietari figurau, la acea dată, Ion Radu şi Osias Karner(din strada Speranţei nr. 35), în părţi egale. Aceştia cumpăraseră de la: Alex. Nasta, director Marius Nasta, Egon Nasta, Irina Spandonide, Maria dr. Alexandru Atanasiu, Gh. Atanasius, ing. Alexandru Al. Atanasiu, Yvonne Petrescu, Dora Hagemann. Toţi aceştia erau moştenitorii(din 1939) ai lui Ion Zlatco.

În Anuarul Bucureştiului din 1918 figurează la această adresă Ion Zlatco.

La data studiului nostru pe teren, apartamentele aveau statut de proprietăţi mixte.

Pe strada Cernica la **numărul 5** se găseşte o construcţie cu faţada principală spre stradă. Casa este situată în plan îndepărtat faţă de stradă, în curte fiind multă vegetaţie precum şi două alei care ocolesc un spaţiu triunghiular. Din stradă, casa pare scundă, faţada fiind puţin ornamentată, dar având patru coloane la intrare(din care două adosate) şi frontoane triunghiulare deasupra uşii şi ferestrelor. Frontonul triunghiular ce se află deasupra uşii are o decoraţie circulară din zidărie. Holul cladirii, din care se deschid mai multe camere, este bogat ornamentat cu stucatură, console şi elemente vegetale. Sobele casei sunt fabricate din teracotă.

La Cartea Funciară, informaţiile sunt: pe 1350m^{2,} , se găsea o casă numai cu parter având şase camere şi dependinţe. În perioada 1937-1946, mai multe persoane moştenesc această proprietate de la profesor universitar doctor Alexandru Obreja. Aceşti moştenitori sunt: Ana Portocală(născută Obreja), Maria Rădulescu(născută Obreja), Iuliana şi Sofia Obreja(din strada Tighina nr.11).

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

În Anuarul Bucureştilor din 1918 ca şi în cartea de telefon din 1929, la această adresă figurează prof. univ. dr. Alexandru Obreja, iar în cartea de telefon din 1947 este menţionat E. Fucs.

În anul 1989 casa era deţinută în proprietate mixtă.

Casa de la **numărul 7** este situată la limita administrativă a străzii Cernica cu strada Negustori. Casa este amplasată cu faţada principală spre curte şi se desfăşoară după un plan rectangular. Prezintă două intrări cu copertină în formă de scoică, din sticlă şi fier forjat.Uşile de la intrare sunt din lemn sculptat cu ghirlande florale şi geamuri givrate. Pe faţada dinspre stradă există două ferestre bipartite supraînălţate cu deschidere în arc mâner de coş, iar dedesubt sunt baluştrii. Şi pe faţada principală se găsesc ferestre asemănătoare. Casa este construită din cărămidă şi are acoperişul mansardat prevăzut cu multe lucarne. Deasupra intrării, acoperişul(din tablă) este supraînălţat.

Dosarul proprietăţii întocmit în 1941, care se găseşte la Cartea Funciară, menţionează următoarele: pe un teren de 900m^{2}, se găseau doua case, una la stradă, compusă din parter cu şapte camere şi dependinţe şi o alta, în spate, cu doua camere şi antreu. La data întocmirii dosarului, proprietatea aparţinea Mănăstirii Cernica, ca donaţie din vechime, neexistând nici un act scris. Din informaţia obţinută pe teren, am aflat că aceste construcţii datează din anul 1870 şi au aparţinut bancherului Gheoghe Ionescu, moştenite apoi de Eleutheriu Ionescu. După decesul acestuia în 1937, intră în posesia moştenitorilor lui.

Prin 1952-1953, proprietatea a fost naţionalizază ca urmare a neplăţii impozitului. În anul 1968 au fost demolate camerele din spate.

În anul 1989, la data efectuării cercetării pe teren, imobilul aparţinea IAL.

Pe colţ cu Calea Moşilor, vis-á-vis de biserica Sfinţilor, la adresa de pe strada Cernica **numărul 2**, se află o curte triunghiulară cu trei corpuri de clădire. Două dintre ele sunt perpendiculare pe stradă, iar cel de al treilea este paralel cu aceasta. Se pare că acest al treilea corp de clădire a fost o construcţie tipică pentru grajd, ulterior devenind garaj, depozit şi locuinţe pentru servitori. Casa de pe colţ cu Calea Moşilor prezintă două faţade cu frontoane rotunjite în arc de cerc supraînălţate. Ferestrele sunt înalte, bipartite, cu ancadramente de zidărie şi bolţari. Parterul este supraînălţat. Faţada de pe strada Cernica are intrarea pe două scări laterale care converg într-o marchiză din fier şi sticlă. Tot la intrare se găsesc patru coloane adosate cu caneluri şi capitele cu volute. Din stradă se observă la mijlocul acoperişului un luminator supraînălţat prin care trece şi un coş de fum.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

A doua casă, lipită de prima, are parterul mult supraînălţat. Intrarea se face pe opt trepte cu balustradă din beton şi stâlpi retezaţi la capătul de jos al scării.

În faţa intrării principale se găseşte o terasă mare, semicirculară cu balustradă din beton. Acoperişul , pe partea centrală a clădirii, este construit în formă de bulb de ceapă placat cu solzi din tablă. Intrarea este în arc în plincintru cu fronton semicircular, deasupra lui aflându-se o lucarnă rotundă. Pe fronton se observă un medalion cu ghirlande vegetale(ca şi la clădirea din faţă).

Ambele case au mai multe intrări, deschise, probabil, de-a lungul timpului.

Clădirea din spate, fostul grajd, transformat apoi în garaj şi, probabil, mai târziu în locuinţă, are un fronton la intrare şi un balcon din fier şi sticlă care obturează uşa proiectată în arc în plincintru. Acoperişul mansardat prezintă deschideri rotunde.

În anul 1989, clădirile erau proprietate IAL (de stat).

Pe strada Cernica la **numărul 4**, într-o curte mare, se află trei corpuri de clădire. Primul corp, ridicat pe un plan dreptunghiular, este o construcţie masivă din cărămidă cu o bogată ornamentaţie în zidărie.

Clădirea are deschideri bipartite supraînălţate. Ferestrele sunt străjuite de câte doi pilaştri cu cornişă în arc deasupra şi cu decoraţiuni florale şi capete de femeie dedesubt. Cornişa proeminentă din zidărie pe console prezintă denticuli şi muluri. Pe colţurile rotunjite ale clădirii există ornamentaţie florală având în centru un cap de femeie. Intrarea în casă se face pe cinci trepte de marmură albă cu balustradă şi bare metalice. Uşa este în arc în plincintru cu un fronton triunghiular, timpan cu flori şi mascheron. Tot la intrare se observă doi pilaştri cu capitele corintice şi caneluri.

În continuarea clădirii principale, se găseşte un al doilea corp de clădire cu parter şi etaj.

În stânga în spate, se află grajdul, depozitul de fân şi camerele pentru servitori. Această construcţie specifică acelor timpuri a fost ulterior transformată în garaj şi la etaj, camere de servitori.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

Etajul este prevăzut cu un balcon cu balustradă din fier pe console din zidărie. În curte se mai află un chioşc rotund cu acoperiş ţuguiat.

Interioarele sunt foarte bogat ornamentate cu elemente florale, console, rozete la lămpi şi capiteluri. Holul are stucatură, luminator, medalioane octogonale cu fructe şi frunze. Deasupra uşilor există capitele ornamentale şi medalioane ovale cu capete de femeie. Casa are sobe de teracotă verde şi maron şi cahle în retragere cu motive geometrice şi florale.

Dosarul casei a fost întocmit în anul 1941 şi ne arată că pe un teren de 922 $m^{2,}$, se afla o casă cu şapte camere, antreu şi dependinţe. La acea dată, proprietari erau Margareta Frunzescu (născută Velicu) şi Ana Bâzgan(nascută Frunzescu).

Anuarul Bucureştilor din anul 1918 consemnează că la această adresă locuia Iancu Rainoff.

În Cartea de Telefon din anul 1929 este menţionat avocatul Constantin Frunzescu, iar in cea din 1947, la aceiaşi adresă, inginerul Ion Bâzgan.

În anul 1988, imobilul era proprietate particulară.

La adresa strada Cernica **numărul 6** se găseşte un bloc de locuinţe, construcţie interbelică, cu demisol, parter şi cinci etaje. Construcţia are un plan neregulat. Faţada dinspre stradă are deschideri rectangulare tripartite şi pe casa scării, deschideri rotunde. Pe toată lungimea faţadei stradale, balcoanele sunt deschise, cele din spate având formă de loggie. Partea din spate a blocului are şase etaje.

Intrarea se face pe latura din dreapta, prin curte.

Holul este pavat cu mozaic cu motive de covor în culorile galben, alb şi albastru. Din hol, urcând şase trepte se ajunge la lift şi la scara interioară. Pe colţul din dreapta al faţadei exterioare a clădirii este fixată o placă comemorativă din marmură albă cu următorul text:

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

"În această casă a locuit între 1975-1993 părintele prof. dr. Dumitru Stăniloae cu soția sa Maria. S-a pus această placă comemorativă spre cinstirea memoriei marelui teolog şi mentor al spiritualității ortodoxe române".

"Asociația de locatari".

Demisolul conține instalații tehnice, cu centrală termică, hidrofor, camera fochistului şi camere de serviciu.

Dosarul blocului de la Cartea Funciară arată că la această adresă se găseşte un bloc cu şase etaje. De la etajul 1 la etajul 5 se găsesc 23 de apartamente, la etajul şase se găsesc două camere iar la subsol-un apartament.

În anul 1937, Marcu Goldbraun, Sofia colonel Thibalut şi Pincu Goldbraun, în calitate de moştenitori ai lui Herman Goldbraun vând inginerului Alexandru Ettinger şi domnişoarei Florica Ettinger un teren situat situat între numerele 4 şi 6, teren ce făcea parte integrantă din imobilul de la numărul 6 ce aparţinuse lui Herman Goldbraun. Tot în anul 1937, Rosa Weissman, moştenitoare şi ea a lui Hermann Goldbraun, vinde partea ei de teren lui Alexandru şi Florica Ettinger.

De-a lungul timpului, Alexandru şi Florica Ettinger au încheiat şi alte acte de vânzare-cumpărare şi schimb pentru numeroase apartamente din acest bloc.

În anul 1989, apartamentele acestui bloc erau proprietate particulară.

Lipit de construcția de la numărul 6, se găseşte blocul de pe strada Cernica **numărul 8**. Este constituit din demisol, parter, două etaje şi mansardă. Etajele 1 şi 2 au câte o cameră în decroş care se continuă cu un balcon şi o mică cornişă în zidărie. Blocul prezintă deschideri dreptunghiulare şi rotunde iar pe fațada estică , în curte, sunt proiectate trei deschideri dreptunghiulare foarte înguste, de sus până jos pe casa scării. Mansarda este în retragere cu ferestre mici, pătrate. Clădirea are opt apartamente.

Cartea Funciară ne dă următoarele date: pe un teren de 220m^2, se află o casă cu subsol, parter, două etaje şi mansardă, având în total 15 camere, 3 holuri şi dependințe.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

În anul 1941 casa era în proprietatea lui Feitelsohn Miron, Eliza, Alexandra şi Soraya Berta.

În anul 1947, Miron şi Marienu Feitelsohn cumpără de la Isodor Fillman un apartament la parter iar Elisa şi Carol Cornişteanu, de la acelaşi proprietar, un apartament la etajul întâi.

În anul 1989, imobilul era proprietate particulară.

Pe strada Cernica la **numărul 10**, colţ cu strada Negustori, la data cercetării noastre pe teren(1989), se găsea o curte " cap de perspectivă", în unghiul format de cele două străzi. Curtea era încadrată pe patru laturi de construcţii. Aceste construcţii erau formate din două pivniţe mari şi camere de locuit, cu uşi şi ferestre rectangulare şi cu frize canelate. Toate acestea alcătuiau o curte interioară cu un culoar lung din care se pătrundea în camere. Careul era închis de o cameră la stradă, casa având un plan neregulat. Acoperişul era din tablă, în patru ape, iar casa era construită din cărămidă. Faţada principală, pe colţ, avea două uşi şi două vitrine de prăvălie. Pe strada Cernica era o altă intrare din stradă, cu uşă şi ferestre bipartite supraînălţate. Pe centrul clădirii se afla un fronton triunghiular, orb, iar cornişa din zidărie nu avea ornamente. Ferestrele aveau ancadramente simple din zidărie. Aici a fost cârciuma lui Ion Bonoiu, apoi un centru de achiziţii ICVA precum şi două ateliere ale Fondului Plastic.

Documentaţia privitoare la această adresă de la Cartea Funciară specifică: pe 285m^2, teren, exista o casă cu şase camere, dependinţe şi prăvalii. În 1894, Maria şi Ion Pascu cumpără o jumătate de teren de la Demostene Cavadia,cealălaltă jumătate având-o moştenire de la tatăl defunct Nicolae Ionescu. În anul 1945 proprietatea aparţinea Ioanei şi lui Grigore Bonciu care o cumpăraseră de la familia Pascu.

În anul 1989, statul proprietăţii era mixt.

Astăzi(2005), toate vechile construcţii au fost demolate şi în locul lor s-a construit un bloc modern cu demisol, parter, şase etaje, cu balcoane lungi pe întreaga faţadă şi instalaţii tehnice moderne.

*

* *

Cartea Funciară de la Arhivele Municipiului Bucureşti nu ne oferă prin dosarele proprietăţilor prea multe date, unele case neavând nici un fel de documentaţie. Lipsa acestor informaţii ne pune în imposibilitatea de a oferi date precise cum ar fi: nume de arhitecţi, constructori sau antreprenori, autorizaţii sau ani de construcţie.

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

Din cercetarea noastră efectuată pe teren în anul 1989 am obţinut de la locatari binevoitori unele informaţii fără ca ele să constituie certitudini.

Situaţia proprietăţilor era variată. Locatarii deţineau casele sau apartamentele în regim de proprietate particulară, de stat(IAL) sau mixtă.

Toate imobilele aveau funcţionalitatea de locuinţă, cu excepţia casei de la numărul 10, care avea un corp de construcţii ce adăposteau ateliere şi magazine.

Structura socio-profesională a zonei era dominată de intelectuali activi sau pensionari precum şi de alte categorii:

- studii superioare-medici, ingineri, economişti, profesori, arhitecţi, jurişti, farmacişti, un preot, un ofiţer, un ghid turistic
- studii medii-tehnicieni, funcţionari, desenatori, operatori contabili, controlori de calitate
- muncitori-gestionari, şoferi, instalatori, fochişti, electricieni
- de asemenea, pe stradă, se regăsesc un mare număr de pensionari dar şi elevi, studenţi, preşcolari şi casnice.

Aspectul arhitectural al străzii este unul obişnuit în vechiul Bucureşti, cu stiluri diferite de construcţii.

Compensaţia lipsei de informaţii de la Cartea Funciară privitoare la strada Cernica a venit prin faptul că în aceleaşi dosare am găsit, ca locuind acolo, numele unor mari personalităţi româneşti.

Primul şi cel care a dat după 1993 numele actual al străzii(strada Părintele Stăniloae) este profesorul universitar doctor Dumitru Stăniloae (1903-1993) care a locuit în perioada 1975-1993 într-un apartament la etajul 1în blocul de la numărul 6 după cum indică şi placa comemorativă menţionată mai sus.

Născut la Văleni, lângă Braşov, îşi efectuează studiile la Liceul Andrei Şaguna din Braşov şi studiile universitare la Cernăuţi şi Bucureşti, primind o bursă la München pentru studiul aprofundat al Bizantinologiei şi Dogmaticii. Îşi desăvârşeşte studiile la Paris, Berlin, Constantinopol. În anul 1932 este hirotonisit preot şi în anul 1936 devine rectorul Academiei Teologice din Sibiu. În anul 1947 este transferat la Facultatea de Teologie a Universităţii Bucureşti, la catedra de "Ascetică şi Mistică".

In anul 1959 este arestat şi condamnat la închisoare, fiind eliberat în anul 1963. Este reintegrat la Facultatea de Teologie. Conferenţiază la mai multe facultăţi europene şi americane. A primit titlul de Doctor Honoris Causa al universităţilor din Salonic, Paris, Belgrad, Atena, Bucureşti, etc. A lăsat mai multe lucrări teologice şi filozofice cum ar fi: "Ortodoxie şi românism", "Tratatul de teologie dogmatică ortodoxă", "Rugăciune, libertate, sfinţenie", "Filocalia"(în mai multe volume), etc.

În casa de la numărul 3 a locuit profesorul doctor Alexandru Obregia(1860-1937). Doctor în medicină şi chirurgie al Facultăţii de Medicină din Bucureşti. Începând cu anul 1898 a lucrat patru ani în clinici şi laboratoare germane şi franceze, pentru ca, la întoarcerea în România, să ocupe funcţia de medic primar la Spitalul Mărcuţa şi de profesor de psihiatrie la Facultatea de Medicină din Bucureşti, până la pensionarea sa din anul 1934. Doctorul Alexandru Obregia a lărgit mult orizontul în domeniul psihiatriei conducând nu numai

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro

www.muzeulbucurestiului.ro / www.cimec.ro